

[Начало](#) > ... > [Вашите Права](#) > [Жертви На Престъпления](#) > [Обезщетение](#) > [Ако Искът Ми Следва Да Се Разглежда В Тази Държава](#) > [Slovenia](#)

Ако искът ми следва да се разглежда в тази държава

Съдържание,
предоставено от
Словения

Словения

За кой вид престъпления мога да получа обезщетение?

Обезщетения се отпускат само на жертви на *тежки умишлени престъпления*. Това са престъпления, извършени умишлено и представляващи пряко нападение над живота и тялото с използване на сила (престъпления срещу живота и физическата неприкосновеност, като убийство, непредумишлено убийство, телесна повреда) или нарушаване на сексуалната неприкосновеност (сексуални престъпления).

Друго условие е тези престъпления, съгласно Наказателния кодекс, да се наказват с не по-малко от една година лишаване от свобода. С други думи, обезщетение не може да се получи за престъпление от имуществено (финансово) естество.

За кой вид увреждане мога да получа обезщетение?

Нямате право на обезщетение за леки наранявания (напр. контузии, ожулвания, натъртвания) или други физически наранявания с временни външни последици или с временно и в по-малка степен влияние върху здравето на жертвата.

Обезщетение може да се даде в случаи, при които физическото нараняване се смята най-малко за *лека телесна повреда* (напр. рани по меките тъкани, които изискват зашиване, малки фрактури, слаби размествания и навяхвания, спукване на тъпанчето на ухото, загуба на един или два зъба, загуба на част от пръст).

Мога ли да получа обезщетение, ако съм роднина или лице на издръжка на лице, което е починало в резултат от престъпление? Кои роднини или лица на издръжка на жертвата могат да получат обезщетение?

Да, обезщетение за психическо страдание поради смъртта на близък може да бъде отпуснато и на преживели лица, т.е. лица, които са били на издръжка или са имали право да бъдат на издръжка на починалата жертва (в частност непълнолетни деца и деца под 26 години, които учат в редовна форма на обучение; съпруг/съпруга или небрачен партньор без средства за издръжка и без работа не по тяхна вина, ако нямат и не могат да получат достатъчно средства за издръжка).

Мога ли да получа обезщетение, ако съм роднина или лице на

издръжка на жертва, която е преживяла престъплението? Кои роднини или лица на издръжка на жертвата могат да получат обезщетение в такъв случай?

Не.

Мога ли да получа обезщетение, ако не съм гражданин на държава от ЕС?

Не. Формалното условие за отпускането на обезщетение е фактът, че ищецът е гражданин на Република Словения или на друга държава — членка на ЕС.

Мога ли да искам обезщетение от тази държава, ако живея тук или съм оттук (това е моята държава на пребиваване или гражданство), дори ако престъплението и извършено в друга държава от ЕС? Мога ли да направя това, вместо да поискам обезщетение в държавата, в която е извършено престъплението? Ако отговорът е положителен, при какви условия?

Не. За да поискате обезщетение, престъплението трябва да е било извършено на територията на Република Словения или на словенски кораб или самолет, независимо от местонахождението му по време на извършването на престъплението.

Трябва ли най-напред да съм съобщил за престъплението в полицията, за да мога да претендирам за обезщетение?

Да, деянието трябва да е било регистрирано или докладвано на компетентния орган (полиция, прокуратура) и да се третира като престъпление (а не, например, като дребно нарушение) и трябва да има основателни съмнения за извършването на престъпление (наказателна жалба, подадена в прокуратурата).

Необходимо ли е да се изчакат резултатите от евентуално полицейско разследване или наказателно производство, преди да мога да подам иска за обезщетение?

Не, но трябва да има основателни съмнения за извършено престъпление, което означава, че като правило, трябва най-малко да има подадена наказателна жалба, която полицията изпраща до прокуратурата след приключване на разследването.

Трябва ли първо да потърся обезщетение от извършителя на престъплението, ако той е бил установен?

По правило, основанието за предоставяне на обезщетение в такива случаи е окончателното и влязло в сила съдебно решение, съгласно което на жертвата се предоставя обезщетение и което може вече да е било издадено по време на наказателно производство (решение по граждански иск в рамките на наказателно производство) или гражданско производство (решение по предявен иск). Допълнително условие е изпълнението (изплащането) по това съдебно решение да е било неуспешно или невъзможно (извършителят няма собственост, собствеността не може да се възстанови).

Има обаче изключения, при които не е необходимо най-напред да се подава иск за обезщетение от

извършителя:

— когато жертва на престъпление принадлежи към една от категориите под специална закрила: деца — жертви на домашно насилие, хора с увреждания, граждани на други държави — членки на ЕС (при трансгранични случаи);

— когато извършителят остане неизвестен (три месеца след регистрирането или докладването на престъплението и не е установен преди решението на комисията), или срещу извършителя не може да бъде повдигнато съдебно преследване (напр. извършителят е починал или е на възраст под 14 години и не носи наказателна отговорност).

Ако извършителят не е бил установен или осъден, имам ли все пак право да поискам обезщетение? Ако да, какви доказателства трябва да представя в подкрепа на моя иск?

Ако извършителят остане неизвестен (три месеца след установяването или докладването на престъплението; и не е установен преди решението на комисията), жертвата може да подаде иск за обезщетение.

По правило обезщетението е обвързано с осъждането на извършителя, когато искът се подава въз основа на инструмент за изпълнение — съдебно решение (по наказателно или гражданско производство), с което на жертвата се предоставя обезщетение, но жертвата не може да го получи от извършителя (т.е. изпълнението е неуспешно или невъзможно).

В случай че жертвата има специален статут (деца, лица с увреждания или жертви на домашно насилие и жертви в трансгранични случаи — граждани на други държави — членки на ЕС), осъждането на извършителя не е условие да се подаде иск за обезщетение.

Има ли срок, в рамките на който трябва да поискам обезщетение?

Да, има два срока за подаване на иск за обезщетение.

В случаите на неизвестен извършител или жертви от специални категории (деца, жертви на домашно насилие, лица с увреждания, граждани на други държави — членки на ЕС) срокът за подаване на искова молба е 6 месеца от датата, на която е било извършено престъплението.

В други случаи, когато обезщетението трябва да се потърси най-напред от извършителя, срокът за подаване на иск е 3 месеца от датата на получаване на решението или на известието, че изпълнението е неуспешно; в случай че не е предложено изпълнение, срокът е три месеца след получаване на информацията, че изпълнението не е възможно.

Какви загуби и разходи се покриват от обезщетението?

Например обезщетението ще покрива ли:

а) За жертвата на престъплението:

— *Материални (различни от морални) щети:*

- *разходи за медицинско обслужване за понесената телесна повреда (медицински услуги — амбулаторно и болнично лечение, възстановяване) — ДА, но само в случай че лицето няма право на адекватни обезщетения от пенсионни и инвалидни осигуровки; до размера на разходите за здравни услуги, покривани от задължителната здравна осигуровка съгласно законите на Република Словения, с праг до 20 000 EUR.*
- *допълнителни нужди или разходи, произтичащи от увреждането (т.е. разходите, свързани с медицински грижи и помощ, временно и постоянно лечение, продължителна физиотерапия, адаптиране на жилището, специални помощни съоръжения и др.) — НЕ*

- постоянно увреждане (напр. инвалидност и други трайни увреждания)
  - загуба на доходи по време на медицинското лечение и след него (включително пропуснатите доходи и загубата на възможността за заработване на доходи или понижена издръжка и др.) — НЕ
  - загуба на възможности — НЕ
  - разходи, произтичащи от правни производства, свързани с инцидента, причинил увреждането, като правни такси, съдебни разноски) — НЕ
  - обезщетение за откраднати или повредени лични вещи — НЕ
  - други.

— Психически (морални) щети:

- болката и страданието на жертвата — ДА, за понесено физическо и психическо страдание (поради загуба на самочувствие, обезобразяване, ограничаване на свободата, нарушаване на достойнството и други права на личността); обезщетение за причинен страх не се признава.

б) За правоимащи лица или роднини на жертвата:

— Материални (различни от морални) щети:

- разноски за погребение — НЕ, защото сега това е социално право и се изпълнява по друг закон;
- медицински разходи (напр. лечение на член на семейството, амбулаторно и болнично лечение, рехабилитация) — ДА (само за жертвите), в размера на разходите за медицински услуги, покрити от задължителната здравна осигуровка съгласно законодателството на Република Словения, и само ако лицето няма задължителна или доброволна здравна осигуровка.
- загуба на издръжка — ДА за децата на починалото лице, които отговарят на условията за пенсия за преживели лица (възраст до 15 години, или до 26-годишна възраст, ако са в редовна форма на обучение), но пенсията не е била отпусната (по причини от страна на починалото лице);
- загуба на възможност — НЕ

— Психически (морални) щети:

- болка и страдание на роднини или правоимащи лица/обезщетение за преживели лица в случай на смърт на жертвата — ДА; преживелите лица се обезщетяват за психическата болката от загубата на близък;

а) За жертвата на престъплението:

— Материални (различни от морални) щети:

- разходи за медицинско обслужване за понесената телесна повреда (медицинско лечение — амбулаторно и болнично лечение, възстановяване)
- допълнителни нужди или разходи, произтичащи от увреждането (т.е. разходите, свързани с медицински грижи и помощ, временно и постоянно лечение, продължителна физиотерапия, адаптиране на жилището, специални помощни съоръжения и др.)
- постоянно увреждане (напр. инвалидност и други трайни увреждания)
  - загуба на доходи по време на медицинското лечение и след него (включително пропуснатите доходи и загубата на възможността за заработване на доходи или понижена издръжка и др.)
  - загуба на възможности
  - разходи, произтичащи от правни производства, свързани с инцидента, причинил увреждането (като правни такси, съдебни разноски)
  - обезщетение за откраднати или повредени лични вещи
  - други.

— Психически (морални) щети:

- болката и страданието на жертвата;

б) За правоимащи лица или роднини на жертвата:

— Материални (различни от морални) щети:

- разходи по погребение;
- медицински разходи (напр. лечение на член от семейството, амбулаторно и болнично лечение, рехабилитация)
- загуба на издръжка или възможности

— Психически (морални) щети:

- болката и страданието на роднини или правоимащи лица/ обезщетение за преживели лица, ако жертвата е починала

Как се изплаща обезщетението — чрез еднократно плащане или на месечни вноски?

Обезщетението по правило се изплаща еднократно, освен ако не е необходимо да се определят бъдещи условия за даване на обезщетение за определени срокове (напр. редовна форма на обучение на дете).

По какъв начин моето собствено поведение във връзка с престъплението, съдебното ми досие или липсата на сътрудничество по време на производството за обезщетение могат да окажат влияние върху шансовете ми да получа обезщетение и/или върху сумата, която бих получил?

Когато се взема решение за размера на обезщетението, то се съобразява с поведението на ищеца по време на извършването на престъплението и след него, както и дали той е допринесъл за настъпването и степента на щетата, като обезщетението може да бъде намалено съобразно това или искът да бъде отхвърлен.

Съдебното досие на ищеца не се проверява, но отсъствието на сътрудничество при процедурата за обезщетение може да доведе до това да не бъдат установени някои обстоятелства от значение за определяне на право на обезщетение, в резултат на което могат да не бъдат изпълнени условията за признаване на щетите. Ако ищецът не даде отговор на настояването на съответния орган за допълнения към иска за обезщетение, непълният иск може да бъде отхвърлен.

По какъв начин финансовото ми положение би могло да повлияе върху шансовете ми да получа обезщетение и/или върху получената сума?

Не се проверява финансовото положение на жертвата, ето защо то не влияе върху правото на обезщетение или върху неговия размер.

Има ли други критерии, които биха могли да повлияят върху шансовете ми да получа обезщетение и/или върху сумата?

Да, обезщетението се намалява от всички други обезщетения, възстановяване на суми или други плащания, получени от ищеца на каквито и да е други основания за същия вид щета.

Как ще бъде изчислено обезщетението?

За физическа и психическа болка се взема предвид най-големият размер обезщетение за всеки вид щета, като обезщетението се определя съобразно тези прагове и във връзка със сериозността на травмата или видът на щетата.

По отношение на физическата болка има специални правила за определяне на категориите увреждания, като законът определя минималните и максималните суми за тези категории — от 50 до 500 EUR за леки телесни повреди, от 100 до 1000 EUR за средни телесни повреди, от 250 до 2500 EUR за тежки телесни повреди, от 500 евро до 5000 EUR за много тежки телесни повреди, и от 1000 до 10 000 EUR за изключително тежки телесни повреди.

За други видове вреди законът предвижда други предписания. Възстановяването на разходите за лечение се признава до размера на разходите за медицински услуги от задължителната здравна осигуровка, на които осигуреното лице би имало право съгласно законовите разпоредби на Република Словения при съответните обстоятелства. Парично обезщетение поради загуба на издръжка се признава на преживелите лица на починалата жертва до степента, определена от законите на Словения за пенсия и осигуровка за физическо увреждане по отношение на пенсията на преживелия.

Съществува ли минимален или максимален размер на обезщетението, което се отпуска?

Да, за физическа болка минимумът е 50 EUR, а максимумът — 10 000 EUR и за психическа болка максимумът е 10 000 EUR.

Обезщетение за психическо страдание поради смъртта на близък в размер до 10 000 EUR може да бъде отпуснато на всички роднини на починалия.

Очаква ли се от мен да посоча сумата на обезщетението в исковия формуляр? Ако е така, ще получа ли някакви указания за това как да я изчисля или относно други аспекти?

Не. Възможно е в исковия формуляр да се посочи сумата на обезщетението, но това не се изисква от закона.

Ако получа обезщетение за нанесените вреди от други източници (като например от работодателя ми или частна застрахователна схема), получената сума приспада ли се от обезщетението, платено от институцията/органа?

Да. Съгласно закона определеното за всеки вид щета обезщетение се намалява от всички други обезщетения, възстановяване на суми или други плащания, получени от ищеца на каквито и да е други основания за същия вид щета.

Мога ли да получа аванс от обезщетението? Ако отговорът е положителен, при какви условия?

Не.

Мога ли да получа допълващо или допълнително обезщетение (напр.

след промяна в обстоятелствата или влошаване на здравето и т.н.) след основното решение?

Законът не предвижда това при промяна в обстоятелствата.

Какви съпътстващи документи трябва да приложи към иска си?

По закон искът трябва да бъде придружен от следните документи:

- пълномощно
- копие от полицейския доклад (или документи от друг орган по (предварително) наказателно производство)
- медицински протоколи и свидетелства по случая
- декларация на ищеца за искани обезщетения от други източници.

Когато ищецът подава иск за обезщетение, след като не е успял да го получи от извършителя, се прилагат и следните документи:

- копие от съдебното решение (с което се присъжда обезщетение)
- копие от заповедта за изпълнение и доказателство, че изпълнението е било неуспешно или невъзможно.

Органът може да поиска допълнителни доказателства с цел установяване на условията за отпускане на обезщетение.

Има ли административни или други такси, които се заплащат за получаване и обработване на исковата молба?

Не. За искове, действия и решения по процедури за обезщетения не се плащат такси съгласно този закон.

Кой орган взема решение по исковете за обезщетение (при национални случаи)?

Комисията за вземане на решения за обезщетения за жертви на престъпления (Komisija Vlade Republike Slovenije za odločanje o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj; наричана по-нататък „комисията“).

Къде мога да изпратя иска (при национални случаи)?

До Министерството на правосъдието (Ministrstvo za pravosodje), Župančičeva 3, 1000 Ljubljana.

Необходимо ли е да присъствам по време на процедурата и/или когато се взема решение по иска ми?

Не.

Колко време (приблизително) отнема вземането на решение от органа по иск за обезщетение?

Законовият срок за издаване на решение е 3 месеца от получаване на пълна искова молба. По правило самата процедура продължава по-малко от половин година, като зависи от обстоятелствата по всеки отделен случай.

Ако не съм доволен от решението на органа, как мога да го обжалвам?

Решението на комисията може да се обжалва чрез предприемане на действия по административна процедура пред Административния съд на Република Словения.

Къде мога да получа необходимите формуляри и допълнителна информация относно начина, по който да изготвя иска?

На сайта на Министерството на правосъдието:

<https://e-uprava.gov.si/podrocja/drzava-druzba/kazniva-dejanja/odskodnine-zrtvam-kaznivih-dejanj.html>

Версията на сайта на английски език:

<https://www.gov.si/en/topics/compensation-for-victims-of-crimes/>

Информация може да се получи писмено или по телефона:

Ministrstvo za pravosodje
Direktorat za kaznovalno pravo in človekove pravice
Sektor za popravo krivic in podporo žrtvam kaznivih dejanj
Župančičeva 3, 1000 Ljubljana (Любляна)

тел. +386 1 369 5442

Адрес на електронна поща: gp.mp@gov.si

По закон полицията е длъжна да предоставя основна информация за начина, по който гражданите могат да упражняват своите права. Освен това и другите държавни органи, работещи с жертви, като цяло са запознати с тези права и предоставят такава информация (центровете за социална дейност, неправителствените организации в помощ на жертви).

Има ли специална гореща телефонна линия или уебсайт, които мога да използвам?

Вж. по-горе.

Мога ли да получа правна помощ (помощ от адвокат) при подготвянето на иска?

В тези случаи не е възможна безплатна правна помощ.

Съгласно правилата за общи административни процедури, обаче, длъжностното лице трябва да съблюдава принципите на защита на правата на ищеца, което означава, че длъжностното лице трябва да позволи на ищеца да упражнява правата си, да го предупреждава в тази връзка, да го покани да попълни исковата молба и да даде обяснения, така че поради неосведоменост или незнание на ищеца да не бъдат нарушени неговите права.

Има ли организации за подкрепа на жертвите, които могат да ми помогнат в процеса на искане на обезщетение?

Да, някои неправителствени организации предлагат помощ за упражняване на правата на жертвите (напр. Дружеството за общуване без насилие (Društvo za nenasilno komunikacijo)).

■ Последна актуализация: 12/03/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.